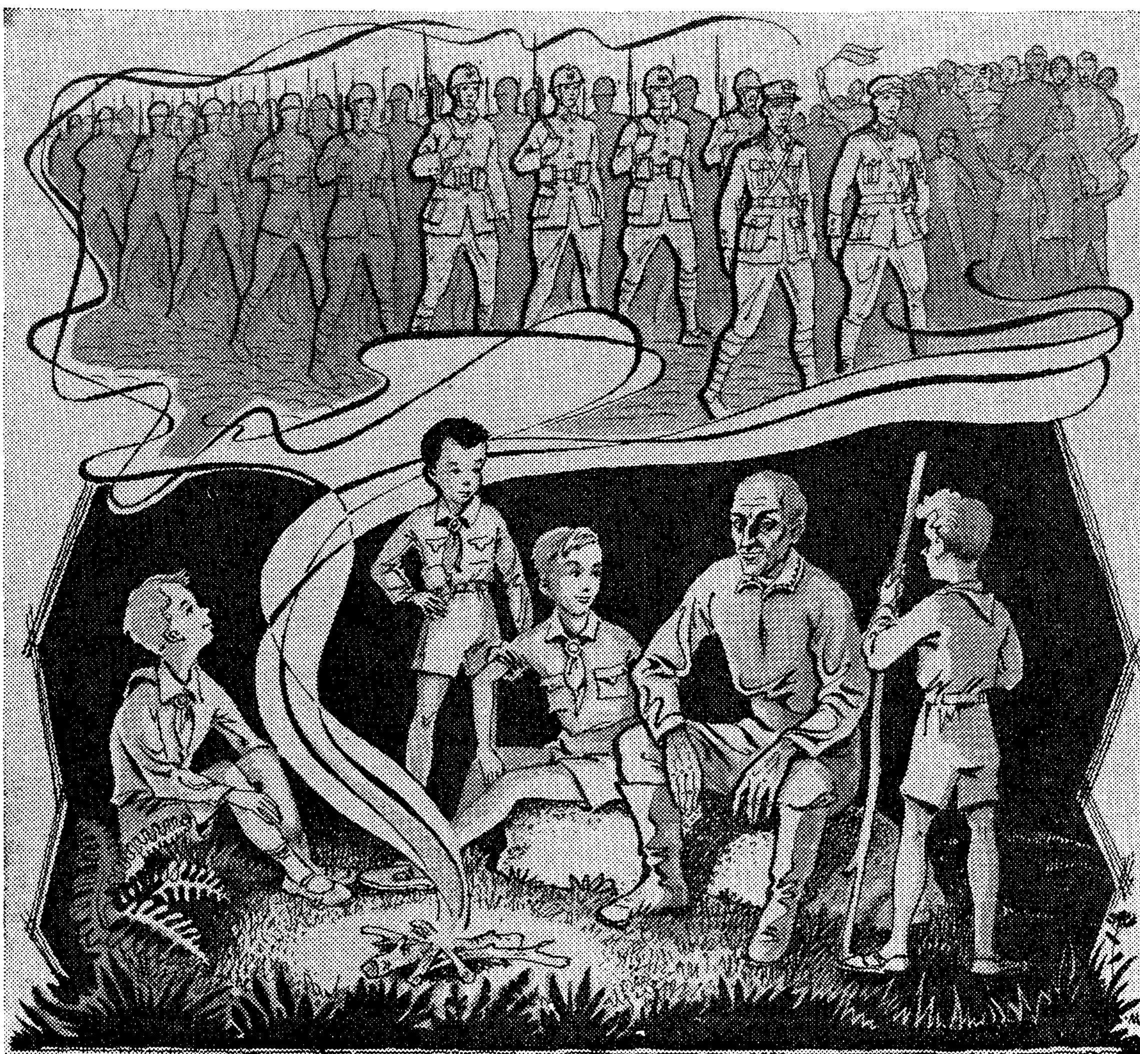
ВЕСЕЛКА

THE RAINBOW

ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ КОЖНОГО ВІКУ

Рік II | Серпень 1955 | Ч. 8 (12)

Ватра розгорілася і високим полум'ям стріляла вгору. Пан сотник розказував . . .

(Ілюстрація М. Михалевича до гутірки на 2-ій стор.).

ЧАС ВАКАЦІЙ ТЕПЕР

Час вакацій тепер,
Відпочинку пора —
До лісів, до озер
В гості йде дітвора.
Грають рибки на дні,
Крають хвилю човни,
Палять ватри огні
В темну ніч пластуни.

З-над озер, із лісів
Чути гомін і спів,
Чути гамір із гір,
Де задуманий бір,
Лине пісня з долин,
З-між осик, з-між ялин —
У гаях край води
Всюди шатер ряди.

Гей, таємна це мить!
Ватра ясно горить,
Іскри рясно летять,
Мерехтять, мерехтять...
А у серці на дні
Оживають огні,
І цвітуть, мов квітки,
В серці юні думки.

Роман Завадович

ПАН СОТНИК РОЗКАЗУВАВ...

Ватра розгорілася і високим полум'ям стріляла вгору. Вітер замовк і разом з нами слухав... Слухав не казку, а розповідь про дні великої слави. Ми, юнаки й новаки, слухали з запертим віддихом слова воїна — сотника Української Галицької Армії. Ми не бачили його очей, але ми знали, що ці очі зорять у далеку далину, туди, де серце України, де золотоверхий Київ. Пан сотник розказував...

Гол. Отаман С. Петлюра

... Наша молода Українська Галицька Армія мусіла залишити Галичину. Ми не мали набоїв. Поляки дістали від Франції велику допомогу: готову армію. Нам встоятись не було сили. Ми перейшли на Наддніпрянську Україну. А тут другий ворог: московські большевики. Проти них бореться Армія Української Народної Республіки. Так ми опинилися разом на невеликій частині української землі, бо довкруги були вороги: ззаду поляки, спереду большевики, збоку московська армія Денікіна. А зброї й набоїв у нас немає. Але є готовість боротися з ворогами, є бажання визволити Україну.

Обидві Українські Армії — Наддніпрянська, під командою Головного Отамана Симона Петлюри, і Галицька, під командою генерала Мирона Тарнавського, рішають спільно йти наступом на большевиків і визволити столицю України — Київ. Українські Армії вдаряють з такою силою на ворога, що він розбитий втікає. Українські війська ідуть нестримно вперед.

31-го серпня 1919 року наші війська вступають у мури святого міста України. Незабутній день у нашій історії! Діти вибігають нам назустріч, кидають квіти під ноги. Діти найбільше радіють, бо з рідною Армією вертаються їхні батьки й брати. Вертається своя рідна влада, своя дер-

Ген. М. Тарнавський

Світлини Вождів Українських Армій взяті з фото-альбому „Любіть Україну"

жава, свій порядок. Радіє все населення, бо скінчилася большевицька неволя, скінчилися арештування, тюрми й муки. До Києва завітала знову воля!

Пам'ятник Б. Хмельницькому в Києві

... Пан сотник розказував. Розказував про славний похід на Київ, розказував про красу Києва, про красу широкого Дніпра...

Тепер знову ворог в Україні. Він руйнує старі київські святині, руйнує пам'ятки нашого минулого, учить наших дітей неправди. Але українські діти ніколи не забудуть великих днів боротьби за Українську Державу. І прийде час, коли над Дніпром знову замають рідні прапори, і діти знову кидатимуть квіти під ноги українському військові.

... Розказував пан сотник... Ватра горіла, і наші серця огортало велике бажання: піти шляхами України туди, де наша одвічна свята столиця, золотоверхий Київ, де наш могутній Славутиця — Дніпро.

Пластун-юнак *„Чугайстир"*

Леся Храплива

ВИШИВАНІ КВІТИ

Ілюстрації М. Левицького

Було це давним-давно в нашій Україні. Жили в городі Чернігові брат із сестрою. Брат звався Яромир, а сестра — Доброслава.

Яромир був лицар славний, тисяцький у війську княжому. Коли поїде, було, ранком із двору в степ на білому коні в блискучій зброї попереду війська свого, то здавалося — сонце ясніше світить, буйна трава степова до ніг йому стелиться.

На вулицях города всі вступалися Яромирові з пошаною з дороги, бо знали, що немає лицаря над нього. Найбільше боялися його люті половці в степах, бо знали, що як тільки вийде він з мечем у чисте поле, то горе буде їм, поганим.

А Доброслава дивилася крізь мале віконце в своєму хоромі, як проїздив Яромир вулицями, і раділа, що ніхто не має такого хороброго брата, як вона.

Ішов великий князь київський на лютих половців. Пішов з ним і Яромир із своїми дружинниками.

Минуло багато днів. Вертаються княжі вої з походу та й кажуть Доброславі:

— З сумною вісткою прислав нас до тебе князь київський: узяв лицаря Яромира хан половецький живцем у неволю. Повіз його в далекі сторони. Даремно старалися ми його догонити...

Заплакала Доброслава. А ранком, коли ще челядь спала, пішла в світ шукати свого брата.

Довго блукала вона степом, уже з утоми та

голоду ледве ворушитись могла, та ось побачила — стоять гостроверхі половецькі шатра в сте-

пу. Підійшла вона ближче та й стрінула сторожу. Розказала, хто вона і чого шукає. Посміхнулися злобно половці і повели її до свого хана.

А хан і справді держав Яромира у себе в наметі замкненого, і щоразу питав його:

— Чи хочеш, лицарю руський, Яромире, мені на службу стати, разом зо мною русичів воювати? Дам тобі, чого забажаєш, ще й за сина свого тебе прийму.

А Яромир відказував: — Не мила мені твоя служба, хане! Я руський лицар, а русичі вірні до смерти князеві своєму та землі своїй! Не буду ж я задля твоїх багатств наших звичаїв та законів прадавніх ламати!

І тоді хан лютував дуже і казав замкнути Яромира в окремому шатрі, куди ні один промінчик сонця не доходив. Наказав йому саму воду та сухий хліб давати. Мучився Яромир, чорнів та чахнув із кожним днем. Вже, здавалося, не то мечем орудувати, а навіть кроку поступити не зумів би. Та все таки, коли хан знов його питав, чи готовий він князя свого зрадити, Яромир відповідав: — Ні!

Так от, коли хан побачив Доброславу, задумав їй із помсти великого болю завдати. І сказав він:

— Є в нас лицар Яромир, та не хоче він сестри своєї ні бачити, ні знати. Він уже сам до половців пристав, давно забув про Русь і про князя свого. От ти, дівчино, теж поклонися мені, тоді може він і з тобою говорити захоче.

Запалало личко Доброслави гнівом.

— Може й поклонився тобі мій бррат, коли ти його то голодом, то мукою приборкав, але я тобі не поклонюся ніколи!

Мов вітер степовий, вибігла з ханового шатра й помчалася в степ. А там припала до землі, від степового сонця гарячої, та гірко-гірко заридала, що відцурався братік Яромир і землі рідної і сестри своєї... Встала й пішла, куди ноги понесли. Зайшла знову в степ український. Почула знову, як співають хором пташки, побачила квіти барвисті, пахучі. І подумала: „Як же це міг би братік мій такої краси відцуратися?! Гей, якби я могла йому хоч трохи цих квіток передати!..”

Назривала квіток, сіла та й взялася плести з них сорочку для брата. Що білі квітки — то полотно, а що сині, червоні, жовті — то дивні взори на плечиках, пазусі та на дудах повимережувала. Покінчила сорочку, завинула її в ніжне павутиння, щоб дорогою не понищити, та й пішла знову в степи половецькі.

Підійшла до табору темною нічкою і стала сторожів благати:

— Занесіть, — каже, — цю сорочку лицареві Яромирові, що в вас пробуває!

Довго, довго не хотіли половці вволити її волі, а вкінці один із них змилосердився та й каже:

— Давай сюди, дівчино! Занесу її твоєму братові, коли так дуже просиш!

Приніс сорочку, квітами українськими мережану, до шатра Яромира, кинув йому, а сам швидко пішов геть, щоб бува хто не підглянув.

Одягнув Яромир на себе цю сорочку і — сталося диво дивне: бо ось і ворушитись не мав сили, а нараз нова сила давня, лицарська, вернулася йому; здавалося, що вже ось-ось на землі половецькій марно йому загинути прийдеться, а тепер туга за рідною землею на місці всидіти не давала.

Нічкою невидною викрався Яромир із намету ворожого і буйним вихром погнався в степ. Даремне половці на конях його здоганяли — він добре поміж травами високими ховався та їх все з сліду зводив.

Аж знайшов він у степу сестру свою Доброславу. Розказав їй, як то квіти українські, в сорочку вплетені, сили та відваги йому додали, щоб із половецької неволі рятуватися. Пішли вони обоє в Україну, де небо синє, де ясні зорі, де тихі води, де квіти найкращі і де Яромира його дружинники у городі славному Чернігові дожидали.

З того часу всі українки залюбки вишивають-мережають квіти барвисті. І хто лиш гляне на ці квіти, хто їх рукою торкається, тому стає радісно на серці — бо така вже дивна сила тих квіток...

Марія Туркало

Ілюстрації *М. Дмитренка*

ЛЕҐЕНДА ПРО ПШЕНИЦЮ

У ті давні-давні часи, коли перші люди жили в раю, ніхто не знав, що таке голод. Перші люди жили тільки душею, а їх душі були чисті, мов сніг, і невинні, мов травневі квіти.

Уся природа була, наче одна родина, і в ній панувала велика й гаряча любов. Тоді перші люди жили з усім, що їх оточувало, як з найкращими друзями: звірі підходили до них так само довірливо, як тепер ягнятка підходять до своїх чабанів; пташки співали їм своїх пісеньок і спали в їх волоссі, а рослини, квіти й струмочки розмовляли з ними райською, тепер забутою мовою.

Але Сатана, злий дух усесвіту, позавидував першим людям їх щастя. Він посіяв гріх у їх душі: став намовляти Єву, першу жінку на землі, покуштувати яблук з забороненого дерева.

— Хто покуштує тих яблук, той пізнає всі таємниці світу і буде рівний Богові! — шепотів злий дух.

— А й справді, чому б не покуштувати? — говорила Єва Адамові, першому чоловікові на землі.

Адам спочатку жахнувся, почувши такі слова, але Сатана спокушав усе настирливіше й переконливіше. І Адам, після довгого вагання, заломився. Простягнув руку і зірвав одне з найкращих яблук...

Але тільки він успів надкусити його, як усе навколо раптом змінилось: зникли щастя і чиста радість перших людей; звірі, рикаючи, поховались у лісах; пташки злякано знялись і полетіли далеко-далеко... Адам і Єва, загубивши сніжнобілу чистоту своїх душ, зрозуміли, що вони втратили рай. Тремтячи від незрозумілого страху, кинулись бігти, наче їх хтось переслідував, і забились у глибоку печеру.

Важке горе придавило раптом їх серця, і рівночасно вони вперше відчули голод. Відтоді почалося життя людського роду, повне мук, сліз і неспокою.

Влітку, поки ще була садовина по здичавілих садах і різне коріння росло в землі, вони могли сяк-так заспокоювати свій голод. Та, коли прийшла зима і сніг білою габою вкрив поля і почорнілі садки, коли струмки замерзли і мороз убив усе життя, тоді вони голодували і голодували, майже вмирали від голоду по холодних моторошних печерах. Даремно вони каялись і благали прощення: Бог сидів на небесному престолі і був страшний у своїм гніві.

Тільки Сатана радів. Він, що цілі віки не сміявся, тепер був щасливий, дивлячись на муку колишніх Божих улюбленців, і вигадував усе нові труднощі, все нові турботи райським грішникам.

Він послав до Адама велику чорну гадюку.

— Чого ти мордуєшся? — сказала гадюка Адамові. — Бог заховав у землі багато прекрасної їжі. Зори райське поле, і воно вродить тобі все, чого ти тільки забажаєш.

Прийшла весна. Адам зробив з дерева рало і притиснув його великою каменюкою. Тоді запрігся в нього й почав орати галявину перед сво-

єю печерою. Це була дуже важка оранка. Цілими днями Адам, обливаючись потом, спушував тверду землю, поки зорав маленьку, зовсім маленьку нивку... Але минула весна, минуло й літо, далі й зима прийшла, а нивка Адамова зосталась гола, бо в землі не було насіння.

— Ори знову! — сказала гадюка Адамові. — Ори глибше, бо Бог глибоко закопав їжу...

Удруге настала весна. Адам знову взявся орати. Орав з усієї сили, плечі йому боліли, піт стікав з чола, заливав даремну працю... Знову минуло літо, минула осінь, а земля лежала пустирем.

Сатана солодко сміявся і щороку посилав гадюку до Адама.

— Ори, ори, Адаме! Ще глибше, ще сильніше! — сичала гадюка.

Адам щовесни тягнув важке рало і орав широкі борозни. Але незасіяна земля не давала врожаю і, замість хліба, на ній росли тільки папороть та бур'ян.

Був на небі один янгол, що дуже любив людей. Сидячи на весняній хмаринці, він щороку сумно дивився, як Адам важко працює. Із сльозами на очах він бачив, як безсилі людські руки напружувались у надмірному зусиллі, як тверда земля ранила босі ноги. Бажаючи хоч трохи допомогти Адамові, янгол широко розпускав свої білі крила і затуляв сонце, щоб воно не так сильно пекло Адамові голову. Це було все, що янгол міг зробити. І коли він побачив, що Адам знемігся і навряд чи зможе на другу весну тягнути важке рало, знявся з хмарки і полетів до Божого престолу.

— Господи! — промовив він. — Дозволь мені допомогти знеможеній людині... Її нещастя вогнем палить мою душу!..

Бог ласкаво всміхнувся, і від Його усмішки засяли небеса. Бог сказав янголові:

— Іди й допоможи людині!

Немов блакитна квітка, злетів янгол з неба і спустився біля Адама. А той знесилений, мабуть, уже востаннє орав свою ниву.

— Адаме, — відізвався, — я прийшов допомогти тобі!

Але Адам навіть не озирнувся... Здивувався янгол і доторкнувся рукою плеча людини.

— Адаме, дай мені своє рало! Я хочу тобі допомогти.

І тільки тоді янгол зрозумів, що Адам не може його бачити. Людина, втративши чистоту душі, втрачає і здатність бачити янголів. Вона може бачити тільки земні речі.

Засмутився дуже янгол Адамовим нещастям. Сльози полились йому з очей. І поки Адам вів свою борозну, янгол усе йшов за ним і тихо плакав. З його очей котились одна за одною золоті блискучі сльозинки, і вся борозна була немов усіяна золотом.

Оре Адам і другу борозну, а янгол усе йде за ним і плаче. Сльози все частіше й частіше падають на землю. І третю борозну веде Адам, а янгол за ним... Золоті сльозинки рясним дощем падають і вкривають зорану ниву. Борозна за борозною, по цілій ниві розсипав янгол свої золоті сльози. Розсипав їх стільки, що Адам здивовано дивився і дивувався, чому його нива так сяє.

А незабаром, одного рум'яного весняного ранку, вийшов Адам на свою ниву і остовпів з дива: вона вся була вкрита, наче килимом, тоненькими зеленими рослинками. Не довіряючи своїм очам, Адам покликав Єву. Так виходили вони щодня і дивувались. Рослинки все зеленішали й пишнішали. Наприкінці весни вся нива вкрилась тонкими запашними стеблинами, такими гарними, що й очей не можна було від них відвести. Що ближче надходило літо, то більшали й колоски на стеблинах. Колосся зріло, наливалось і щораз більше золотіло. Одного липневого ранку прилетіли з лісу пташки, побачили стиглу ниву і защвірінькали так, що до Божого престолу було чути: — „Пшениця! Пшениця!"

Вибігли Адам з Євою із своєї печери і дуже зраділи давно не баченими пташками. А коли глянули на ниву, повну-преповну стиглим, неначе щире золото, зерном, — впали навколішки, тремтячими руками пригортали і цілували хліб, дарований їм небесами.

Ось так із золотих сліз янгола вродилась перша пшениця. Тепер люди вирощують її по всьому світі. Це їх найважливіша й найкраща їжа.

Але мало де в світі є такі розлогі та родючі степи, як в Україні, де влітку хвилюють безконечні лани, засіяні „українським золотом", пшеницею. І споконвіку поважає український нарід пшеницю, що виросла із сліз блакитного янгола — так поважає, що навіть вибрав для свого національного прапора кольори золотої пшениці та блакитного неба.

О. Кобець

НА БАШТАНІ

Дід — сторожем. І має порохівку[1]
На вороння, що кавуни клює.
А я — на літо залишив домівку,
Бо де ще в світі краще місце є?

Отак — гора. Внизу Дніпро вирує,
А під горою наш густий баштан.
Удосвіта вода в Дніпрі парує,
І над баштаном стелиться туман.

А потім сонце з-за Дніпра виходить,
Туман розвіє, як легенький дим,
Огудину[2] на кавунах золотить,
І посміхається до спілих динь...

А вбік, за яром — ліс непроходимий:
Грабки й дуби задумані стоять...
Оце й увесь наш світ видимий,
І на баштані — дід Семен та я.

У нас курінь. За куренем — кабиця[3].
Сухого хмизу з яру наношу,
І дід Семен, як спритна молодиця,
Наварить нам смачного кулешу.

По воду в яр мене дід не пускає:
Все ходить сам, бо, — каже, — заважка
Для мене тиква[4]... А я ж бачу й знаю,
Що й дідові дорога не легка...

І, як засне дід під кущем пшенички,
Тоді я не прогаюю часу:
У яр біжу до копанки-кринички,
І все ж таки з півтикви принесу...

Так і жили... Одна лише турбота —
Ворони — той злодійкуватий рід:
Від них у світі людям тільки шкода, —
Так я кажу, й так само каже дід.

Їх зграї, — тільки дід піде по воду,
Чи на якусь хвилиночку дрімне, —
Вже налетять, і роблять люту шкоду,
І не бояться аж ніяк мене...

А от як дід Семен десь ворухнеться
З страшною порохівкою в руках,
Шкідлива зграя бурею зірветься,
Й зникає геть за яром, у дубках...

Отут я й вирішив: серед баштану
Поставив, — так, щоб видно на весь світ, —
Опудало, у всяке дрантя вбране, —
Ну, просто викопаний сторож-дід!

Ілюстрація М. Бутовича

В руках дрючок — така собі рушниця,
А на плечі млинок, і від млинка
Ворушиться (як вітер розвітриться),
Мов цілиться, погрозлива рука.

І зграї всі від нас, як відвернуло!
Такий напав їх ляк і переляк,
Що відтоді надовго вже забули,
Які то ті кавунчики й на смак...

І дід хвалив: „Ти — майстер на всі руки!"
І знаю я: не марна то хвальня:
Як не мене, то хоч моєї штуки
Тепер таки боїться вороння!

*
* *

Баштан — це ділянка землі, засаджена кавунами й динями, обсаджена навколо гарбузами, соняшниками, пшеничкою (кукурудзою). Тому, що кавуни та дині — речі солодкі й принадні не тільки для птахів (ворон та сорок), що продовбують у них дірки й дуже шкодять баштанникам, а також і для злодіїв двоногих, баштани завжди доглядають дідусі-сторожі. Вони живуть на баштані ціле літо, аж до осени, поки все з баштану зберуть.

1 Простенька рушниця, що її набивають порохом, шротом, а часом горохом чи квасолею і затикають конопляною затичкою.

2 Кавуни, дині (й огірки) стеляться по землі довгими батогами з густим, зеленим листям. Це й є огудина (або гудиння).

3 Дуже проста, але дуже практична піч, викопана в землі, звичайно десь під горбком.

4 Глиняна посудина на воду, круглястої форми, з вузеньким горлом.

Леонид Полтава

ПЕРШИЙ ЗАКОН ДРУЖБИ

II

— Доручаю це тобі, Петрусю! — сказав широкоплечий, зарослий бородою повстанець, притримуючи за нашийник Плотаря, що лежав, розпластившись, на теплій землі, і тільки оком косив на господарів. Тут, на пагорбі, вкритому колючими кущами, було їх тільки троє: командир повстанців-розвідників, Петрусь і пес Плотар.

Малий розвідник був гордий за кожне доручення командира. Вже не раз він, переодягнений за пастушка або з книжками під рукою, йшов униз із гір в українські села, повідомляючи людей про небезпеку від большевиків. Приходили солдати, шукали кількох селян — і не могли знайти, не могли заарештувати й відіслати в Сибір; хотіли забрати худобу — і не могли знайти її, бо люди, попереджені повстанцями, заздалегідь ховали худобу в горах... А тепер Петрусь мав занести в одну з повстанських криївок донесення командира розвідки, що долиною проїхала на конях група большевиків.

— Через півгодини, — продовжував повстанець, — я випущу до криївки Плотаря з найновішими відомостями.

Під час війни Петрусь став сиротою. Повстанці щиро полюбили відважного маленького хлопця і стали для нього і родиною, і пристановищем, і школою. А тепер ще веселіше Петрусеві: він має Плотаря, великого мудрого пса, що за цей рік виріс і що розуміє кожнісіньке слово Петрусеве.

Хлопчина погладив пса, і той привітно крутнув хвостом, але дивився якось сумно. Шкода було розлучатися обом друзям, та наказ наказом, і Петрусь пішов. У руці він ніс великий окраєць хліба, а в тім хлібі заховану записку. Доводилося так робити, бо большевики надзвичайно пильно обшукували кожного, кого зустрічали в горах.

Із-за кущів малий розвідник оглянувся назад: командир повстанців махнув йому міцною рукою і, чи то був знак на прощання, чи то повстанець хрестив дитину на дорогу — не можна було розібрати. Поруч із командиром лежав пес Плотар, простягши на землі лапи і поглядом ніби запитував: „Петрусю, чому не взяв і мене з собою?..“

III

Кущі наче розступалися перед малим повстанцем, потічки звужувалися і гори знижувались, щоб легше було йти їх заступникові й оборонцеві. Рідна земля, рідні Карпати, рідна Україна! Та на Україні був ворог. Отож десь напівдорозі щойно Петрусь відхилив гілку ялини, як перед ним затремтіло чорне очко рушниці. „Попав якраз на большевика!“ — мигнула думка, коли Петрусь побачив червоного кашкета. Жадною рисочкою на обличчі хлопець не видав свого хвилювання.

Ілюстрація М. Михалевича

— Ти хто? — засичав по-московськи большевик, але, побачивши хлопчика, опустив рушницю. — Підійди ближче, дай хліба, дай... Їсти хочеться.

І солдат потягнувся рукою до хліба.

— Я для бабусі несу! — запротестував хлопчик.

— Для якої „бабусі?“... — перекривив солдат, прижмуривши й без того вузькі очі. — Давай хліб!

Петрусь розламав окраєць, залишивши собі той шматок, в якім було заклеєне донесення командира. Але червоний кашкет щось неначе згадав, кинувся до дитини і, не звертаючи уваги на хліб, почав спритно обмацувати кишені і навіть рубці хлопчикової сорочки. Пересвідчившись, що дитина нічого з собою не несе, солдат раптом нагнувся і сів, кладучи рушницю на коліна:

— Давай хліб, я цілий день не їв.

Петрусь подав йому шматок окрайця. Солдат зірвався на ноги, він хотів вихопити й другий шматок із руки Пітруся. Розвідник відразу ж збагнув, яка небезпека загрожує не лише йому, а й цілому повстанському загонові. Це ж тут навколо лежать большевики, стережуть — голодні, а лежать, щоб не тільки в Петруся, а в усієї Ук-

раїни хліб забрати. Спритно вислизнув Петрусь з-під рук напасника, та солдат вп'явся міцно в ковнір благенької сорочини. Тоді Петрусь миттю надломив шматок свого окрайця і кинув до рота. Разом із хлібом там була й записка. Солдат підозріло блиснув очима, але заспокоївся, тримаючи в руці й другий окраєць. Дитина, втираючи сльози, повільно пішла від нього.

За першими ж кущами Петрик кинувся щодуху вперед: з вийнятого із рота шматочка хліба він побачив, що краєць папірця залишився в хлібі солдата. Біг, низько схилявся, як вуж, повз під кущами і, коли вже хотів передихнути — раптом постріли загриміли в горах.

Большевицький солдат, помітивши клаптик папірця в хлібі, стріляв із автомата навздогін, куля за кулею мчались над землею, і одна з них вжалила малого розвідника. Застогнало, зойкнуло в горах.

Але Петрусь не зойкнув. Дарма, що куля пробила ногу, що кров червоною латкою виступила на штанцях. Він повз далі, в ярок, до струмка. Та не далеко проповз, бо все навколо пожовкло, неначе за кілька хвилин наступила пізня осінь, і хлопчина зомлів. Він ще раз розімкнув очі, ще проповз кілька десятків кроків, аж золотиста голівка безсило впала на руки.

(Кінець буде)

КАЗКА ПРО КОРОЛЯ САМОБОРА

Жив-був собі король Самобор. Безжалісний був, лютий та ще й безмірно гордий, бо мав велике військо і позавойовував усі сусідні країни. У камінній вежі - темниці держав у неволі одинадцять королів, а ще забажав дванадцятого.

І пішов король Самобор війною на Країну Білих Квітів.

Дізнався Квітослав, володар нападеної країни, про несподіваний ворожий набіг, зібрав військо і заступив наїзникові дорогу. Завзята січа була. Але велике військо Самобора з усіх сторін оточило невеликий, хоч відважний полк оборонців. Майже всі дружинники полягли на полі слави, тільки король Квітослав із невеликим гуртом лицарства вирвався з оточення. Він подався на вигнання шукати там союзників, які допомогли б визволити його батьківщину.

Тим часом Самобор вступив у столицю Країни Білих Квітів і засів на чужому золотокованому престолі.

— Щоправда, дванадцятого короля я ще не полонив, але дванадцяту країну звоював, — нахвалявся Самобор перед своїми воєводами. — Хочу і наказую, щоб народ Країни Білих Квітів поклонився мені і щоб признав мене своїм володарем. Як не схоче добровільно, — мечем і батогом примушу його до того.

Важко зажурились сивоволосі діди, найрозумніші голови в Країні Білих Квітів. Яка ганьба! Який сором! Хто бачив, щоб нарід короля Квітослава складав наїзникові подяку за загибель свого війська, за своє поневолення!

— Що робити? Що діяти? — радились колишні дорадники Квітослава вночі в домі найстаршого із них, Добромисла. Думали й гадали і нічого розумного не могли видумати.

— Послухайте ж і мене, браття! — відізвався на самому кінці Добромисл.

Прихилили діди свої голови до Добромисла, а він їм шепотів тихо і довго. Діди слухали уважно і потакували головами. Мабуть, добра була Добромислова рада, бо ніхто не сперечався. Перед досвітком розійшлися по домівках, а на другий день донесено королеві Самоборові, що народ Країни Білих Квітів готується у визначений день йому поклонитись.

Король зрадів: — Вони покірніші, ніж я сподівався. Геройства від них, мабуть, не ждати!

Але, на всякий випадок, наказав військові бути готовим, мов до бою.

Через тиждень на великім майдані перед палатою сидів на високім золоченім престолі гордий і пишний король Самобор, а довкола нього стояло, мов залізний гострокіл, його непереможне блискуче військо, яке ще ніколи не втікало від ворога.

— Вже починається! — закликав перший воєвода і показав рукою на вулицю по той бік майдану. Вулицею з міста йшов довгий похід. На самім переді ступав поважно Добромисл. За ним ішли лавами жінки і діти з китицями білих квіток. Добромисл спинився серед майдану. Жінки і діти проходили попри нього, уставляли квіти рядами на землі і знов відходили в місто. Незабаром на майдані наче розцвів великий лан квіток. Королеві ніхто не вклонявся і здавалося, що його ніхто й не бачить.

Король послав до Добромисла свого слугу запитатись, чому народ не складає поклону.

— Це тільки початок свята! — відповів поважно Добромисл. — Адже на майдані, крім мене, немає ні одного мужчини. Мужі мусять поклонитись перші.

— Це правда! — сказав Самобор, коли йому передали відповідь. — Пождемо, що буде далі. Якщо мені поклоняться мужі, то це буде справжній знак вірности від усієї країни.

Квітів ставало все більше й більше. Добромисл далі стояв непорушно і кидав нерозгаданий

Ілюстрація М. Бутовича

погляд понад загорожу сталевих шоломів на престіл гордо всміхненого короля.

Нараз низько над майданом забринів рій бджіл. Бджоли здалека побачили безліч квітів і кинулись до них, сподіваючись знайти мед. Але меду не було, бо квіти були зроблені з білого серпанку. Бджоли розсердились. Була осінь, і в полях вони вже не знаходили медових квітів. А оце вчора з їх вуликів пасічники на доручення Добромисла вибрали весь мед. Бджоли сподівались надолужити собі втрату на отих білих квітах, що їх бачили на майдані, але їх сподівання не здійснились . . .

Розлючені бджоли кинулись на короля і його достойників. Напад був несподіваний. Мов стріли, налітали бджоли на людей і вбивали пекучі жала в їх обличчя. Одна бджола вжалила короля Самобора в чоло, а друга — в ніс. Самобор почав відмахуватись руками, але це ще дужче розсердило бджіл. На нього кинулася ціла громада. Король накрив голову плащем, але в його згортках уже сиділо кілька бджіл. Інші жалили в руки і добирались до пазухи. Бачачи, що не жарти, король пустився навтікача до палати, а за ним побігли його воєводи й бояри. Та поки вони заховались у безпечне місце, бджоли гнались за ними і жалили, скільки влізло. Дісталось і закованим у залізну зброю дружинникам: бджоли без милосердя пекли їх по оголених ногах і всіма щілинами залазили за дротяні сорочки. Військо добуло мечі і почало ними вимахувати. Бджоли, які щораз новими роями прилітали з недалеких пасік, ще з більшою заїлістю накинулись на них. Не було іншої ради — дружинники мусіли також утікати з майдану.

За недовгу хвилину майдан спорожнів. На ньому темніла тільки одна непорушна постать Добромисла, що стояв із закритою каптуром головою.

Самобор заховався в палаті, а його дружинники розбіглися по місті.

— Кляті бджоли! — сердився король, обмацуючи своє обличчя, що починало пухнути і робилося похоже на круглий гарбуз. — Я ніколи не міряв своїх сил з такими запеклими противниками. І сьогодні я та моє відважне військо перший раз утікали . . .

Король і воєводи запухли так, що їх треба було покласти в постіль і покликати знахарів*). Але знахарі поховалися, а посланці, вислані по них, не вернулися.

Та біда для гордих наїзників щойно починалася. На майдан перед палатою вибігли лави мужчин з косами, довбнями, вилами і навіть з колами, вирваними з огорожі. Вони кинулись на ворожих дружинників, що охороняли ворота. Наїзники не могли й думати про оборону. Король і воєводи через пухлятину світу не бачили. Нікому було збирати військо і ним заправляти.

Дружинники намагались у кількох будинках оборонятися, але їх сили були заслабі. Вони піддалися. Тільки королеві Самоборові пощастило втекти. Поки вхід до палати обороняли його прибічні вояки, слуги занесли його на віз, запрягли найкращих коней і пустилися чвалом із міста. Під заслоною темної ночі гордий Самобор утік манівцями до своєї держави.

Країна Білих Квітів була знову вільна. Від того часу бджоли і пасічники були в цій країні у великій пошані. А сусідні народи знали, що з Країною Білих Квітів треба жити в згоді, бо там розумні, відважні люди і . . . сердиті бджоли.

Р. З.

---

*) знахар — у давнину лікар-ворожбит.

ПОКВАПНИЙ

Раз Грицько в садок заліз —
Груш шукав і слив,
Грушечку підняв з землі,
Лакомо вкусив.

А у грушці тій оса
Шпиг його у ніс!
Ніс напух, мов ковбаса —
Щастя, що не тріс!

Ролянник

Івга Шугай

ЧЕРЕПАХА І ПЕЧІНКА

Казка Далекого Сходу

Колись давно-давно на дні моря жив собі морський цар. Він був уже дуже старий і одного дня важко захворів. Королівська двірська рада скликала всіх лікарів: і великих акул з білими зубами, і медуз з довгими руками, і навіть кількох китів. Лікарі обстукали хворого царя, обслухали, і наймудріший з усіх лікар-кит сказав:

— Наш цар видужає тільки тоді, коли з'їсть печінку мавпи.

— Так, так, печінка мавпи — це єдиний лік на цю недугу, — притакнула лікарка акула.

— Отож, — сказала лікарка медуза, махаючи довгими руками, — мусимо цю печінку дістати.

Залишивши хворого царя під доглядом піклувальниць — срібних рибок, лікарі почали нараду з усім царським двором, як дістати мавп'ячу печінку.

— Треба когось вислати пошукати мавпу, — сказала лікарка акула.

— Авжеж, — сказала лікарка медуза. — Та все ж я не можу того зробити, я навіть не знаю, що це таке мавпа.

— Це тваринка, що скаче по деревах і має довгий хвіст, — сказав лікар кит. — Я не раз бачив цих звірят на березі океану.

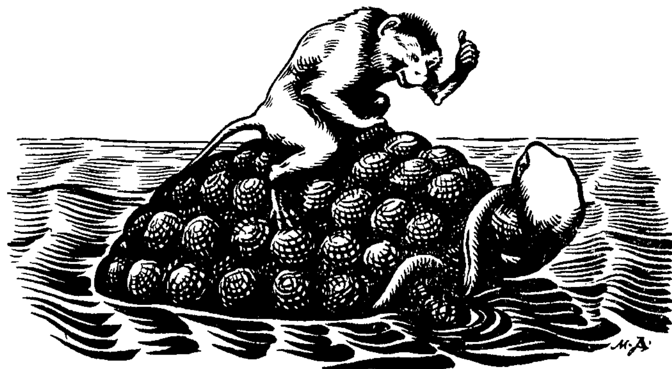
— О! — крикнула врадувана лікарка акула. — То може б ви, пане товаришу ките, вибралися в дорогу по мавпу, щоб врятувати нашого дорогого царя?

— Ні, це неможливо, — сказав лікар кит. — Це мусить бути хтось, хто по воді плаває і по землі ходить. А я ось до берега допливу, а по березі не піду. А по мавпу треба й до лісу піти.

Думали, думали, радили, радили і рішили вислати черепаху: і по морю плаває і по землі ходить.

Рада-нерада поплила черепаха в далеку дорогу. Чи довго вона плила чи недовго, аж дивиться: ось і земля. Вчепилася за камінчик, вилізла на берег та й відпочиває в холодочку, під пальмою. По пальмі якісь звірята лазять, пищать, кричать.

Одна цікава звіринка помітила черепаху, прискочила близенько та й дивиться. Черепаха її й питає:

Ілюстрація М. Дмитренка

— Що це ви за звірі такі, що так кричите?

— Та ми мавпи, а ось ти, то напевно черепаха.

— Так, так! А як ти знаєш?

— Та я багато черепах бачила, тільки ти куди більша від них.

— „Ох, і щаслива я, — міркує черепаха, — ще від берега не відійшла, а вже і мавпа є! Як тут її впіймати?"

Подивилася на мавпочку та й каже:

— Я тому така велика, що вожу на спині всіх, хто лише хоче бачити дива морського царства.

— Он як! — здивувалась маленька мавпочка. — А кого ж ти возиш?

— Та кожного, — повторила черепаха, — кожного, хто хоче.

— Може б ти мене взяла? — спитала несміливо мавпочка. — Я, крім нашого побережжя, ніде не була. А морське царство, мабуть, дуже цікаве?

— О! Морське царство надзвичайне! — вихваляла черепаха. — Там хороми, тереми!

— Хороми, тереми... — повторила маленька мавпочка. — Це надзвичайно!

— Як хочеш, то сідай! — сказала черепаха. — Я тебе повезу, ти маленька і мені важко не буде.

Маленька мавпочка радісно скочила на спину черепахи, і та повагом злізла з берега та й відплила на широку воду.

Коли вони вже доволі довго плили, черепаха злякалася: ану ж ця мавпочка не має печінки?

— Вибач, маленька мавпочко, чи в тебе є печінка?

Мавпочка була розумна, хоч і маленька, вона дуже здивувалася таким запитом і зразу спитала черепаху:

— А навіщо тобі це знати?

Черепаха оглянулася: берега не видко, мавпочка не втече, можна й правду сказати.

— Мені твоя печінка потрібна для морського царя, — сказала повагом. — Він дуже хворий, і тільки як з'їсть мавп'ячу печінку — видужає.

— Ой, ой, ой! — закричала маленька мавпочка. — Чому ж ти мені цього раніше не сказала? У мене аж вісім печінок. Але вони всі висять на дереві коло мого лігва. Була б я тобі вибрала найкращу, найбільшу на таке добре діло.

Черепаха важко зідхнула. Годі ж їй везти мавпу без печінки у морське царство. І вона поплила назад до берега. А підпливаючи — сказала:

— Отож гляди, вибери мені найбільшу і зараз вертайся. А я тут підожду в тіні.

Та тільки вона вийшла на землю, мавпочка зручно скочила на галузку пальми і, дивлячись звисока на черепаху, сказала:

— Нещасна ти, велика черепахо! Невже ж ти того не знаєш, що печінка є в мені. Я ж без неї жити не могла б! Бувай здорова і привітай свого морського царя!

Маленька мавпочка жваво пострибала у джунґлі, щоб розповісти подругам-мавпам про свою пригоду.

Черепаха зажурилася. Невже ж печінка є в мавпи в нутрощах і вона цього не знала! Що ж тепер робити? Вона довго сиділа під пальмою і ждала: може ще прийде інша мавпа. Але довкола було тихо. Усе побережжя знало про пригоду маленької мавпочки, і до черепахи ніхто не підходив.

Вернулася черепаха сама у морське царство. Морський цар помер, а маленька мавпочка бігала по джунґлях і сміялася з черепахи, яка не знала, що це таке печінка.

Лист з Африки

Жили-були собі в Мюнхені, баварській столиці, два хлопчики, два нерозлучні друзі: завжди поважний, задуманий Олесь і завжди веселий, жартівливий і вигадливий Богдан. Вони мусіли розпрощатися. Поважний Олесь поплив з мамою кораблем до Америки, а жартівливий Богдан полетів з татом літаком до Африки.

І ось до Олеся, що проживає в Шикаґо, прийшов лист від Богдана. Що в ньому правда, а що вигадка — відгадайте самі!

„Дорогий Олесю, незабутній мій друже! Тепер я вже не Богдан, а Бам-Бам, бо так мене переназвали мої товариші, муринята з містечка Попо-Ропо. Попо-Ропо лежить там, де Африка найчорніша. Подивися на географічну мапу.

Опишу тобі, як мені тут минають вакації. Коли ми приїхали до Попо-Ропо, то муринята ходили ще до школи. Ти певно хочеш знати, як виглядає тутешня школа. Вона приміщується в річці, бо в Африці щодня велика спека. І школярі і вчитель сидять у воді, тільки голови видно і, крім того, з води стирчить довгий прут. Для забезпеки від крокодилів над рікою стоять великі таблиці з написом:

КРОКОДИЛАМ ВСТУП ЗАБОРОНЕНИЙ! ПРОСИМО НЕ ПЕРЕШКОДЖАТИ ПІД ЧАС НАУКИ!

І це помагає — крокодили не приходять. Я сам хотів записатися до такої школи, але тато мені не дозволив, бо не знає напевно, чи крокодили вміють читати. Отже, я дістав лише посаду сторожа школи. Сидів під пальмою на березі і на великому бубні вибубнював перерви в науці. За це мене муринята дуже любили, бо як тільки вчитель ставив дуже важке питання і школяр починав загикуватись, то я зараз бубнив на перерву.

Тут у лісах багато смачних кокосових горіхів, але вони ростуть на пальмах. Муринята бояться так високо лазити, бо на пальмах сидять мавпи. Все таки проворні муринята придумали спосіб, як діставати ці горіхи: йшли в ліс і, побачивши на пальмі мавпу, кидали на неї ка-

мінчиками. Мавпа спочатку ображалася, а потім сердилась і, щоб відплатитись напасникам, кидала на них горіхами. Муринятам того тільки й треба. Підбирали горіхи і з співом маршували додому.

Я переконав моїх друзів, що кидати на порядних мавп камінцями — це доказ поганого виховання. Вони мене послухали і тепер тільки показують мавпам язики. Але й за те деякі мавпи кидають на нас горіхами. Відходячи, я перепрошую мавп, мовляв, не дивуйтесь, ці хлопці ще навіть гімназії не нюхали.

Кожного вівтірка в Попо-Ропо торговий день. На базарі можна собі купити, що душа забажає: печені мурашки, крокодилячі й струсеві яйця, шинку з гіпопотама, пальмове вино, мариновані вужі та багато інших африканських ласощів. А знаєш, чим всі ці речі відвозять з базару додому? Не возиком, а мають на те кращий спосіб: приводять з собою птаха-пелікана, який, як знаєш, має під дзьобом велику торбу, де зберігає свої харчі. Хазяйка вкладає в цю торбу всі свої закупи, перев'язує шнурком шию, щоб, бува, пелікан того всього не проковтнув, і йде з ним додому. А моя сестричка з Сиднею пише, що в Австралії до того вживають кенґуру, який має таку саму торбу на животі. Це не те, що в Европі або в Америці, де на базар треба їхати автом або котити возика.

Мушу ще тобі, мій друже, пожалітися, що тутешні люди не розуміються на температурі. Коли термометр показує сто ступнів (подумай, сто ступнів!), то вони вдягаються в білі плащі, січуть від холоду зубами і кажуть: „Алеж то сьогодні холодний день! Бр-р-р! Аби, бува, наші діти застудилися!"

А ми з татом у той час бігаємо від дерева до дерева й шукаємо тіні. Але в Африці не так легко знайти тінь, хоч і світить сонце. Особливо опівдні тут буває так гаряче, що навіть тіні ховаються, і ніде їх не видно. Я вже так засмалився, що напевно міг би присоромити не одного вашого шиказького мурина. Як по вакаціях вернуся додому, то мама злякається, бо подумає, що тато проміняв мене за муриня.

Тепер черга на тебе написати мені листа. Моя адреса така: містер Бам-Бам, місто Попо-Ропо, вулиця Там-Тарам, а число дому три рази по чотири і ще один на додачу. Так і напиши, бо як напишеш 13, то для тутешніх мешканців це буде зависока математика. На самім кінці коверти прошу дописати: „Африка, в тому місці, де вона найчорніша". Лист напевно зайде. Бувай здоров! Бажає тобі приємних вакацій твій почорнілий приятель, колишній Богдан, а теперішній

Бам-Бам з Попо-Ропо.

СКОРОМОВКИ

Анумо, діти, прокажіть скоренько:

1. **Стукотить, гуркотить,**
   Комар з дуба летить.

2. **Пололи поле, поливали,**
   На перепелів полювали.

3. **Була макітра та переполумакітрилася на маленькі переполумакітренята.**

4. **Цить, не плач: спечу колач, медом намажу, тобі покажу, а сама з'їм!**

5. **Ходить квочка коло кілочка, водить діток коло квіток, вона каже „квок".**

Ілюстрація М. Бутовича

Біжить, хлюпоче річка
В зелених берегах...
Я скину черевички,
Поставлю у кущах,
Сам сяду над рікою,
На жовтому піску,
Ловитиму рукою
Водичку гомінку.
Побачу рибок зграю
В прозорій глибині —
Татуся попрохаю
Спіймать одну мені.

Ніна Бурик

ВЕСЕЛА КУПІЛЬ

Літо, сонце і жара,
Поховалися хмарки —
Діти роєм із двора
До ріки.

Риби врозтіч хто куди,
Жаби скачуть із води,
Раки квапляться мерщій
В сховок свій.

А у річці, мов в горшку:
Галас, бризки хі-ха-хи!
Загатили геть ріку
Дітлахи.

Роляник

НАСТУСИНА ХИТРІСТЬ

Ілюстрація П. Холодного

**Бігав довго Гриць щосили,
Щоб метелика піймати,
А метелик жовтокрилий
Добре знав, як заховатись.
Сів на соняшник собі,
І Грицько повз них пробіг.**

**Все те бачила Настуся,
Та йому не розповіла,
А побігла до матусі,
Щоб матуся їй пошила
Сукню гарну і нову
Ще й зелену, як траву.**

**„Це ж чому, — спитала мати, —
Хочеш сукню ти зелену?"
„Щоб метелика піймати,
Бо тоді він сам до мене
Прилетить. Напевно знаю,
Бо подума, що трава я."**

Д і м а

РОЗГАДАЙМО!

1. ХРЕСТИКІВКА

Х — — — — — — —	Гори в Україні
— Х — — —	Ім'я одного з начальних вождів Української Галицької Армії
— — Х — —	Столиця Єгипту
— — — Х —	Основна частина, з якої складається мова
— — — — Х — —	Найвищі гори світу
— — — Х —	Потрібний при фотографуванні
— — Х — —	Місто на Волині
— Х — — —	Їжа під час недуги
Х — — — — — — —	Улюблена в Україні польова квітка

Букви на місці хрестиків дають назву двох найславніших українських міст.

***

2. ЩО ЦЕ?

Без вікон хатка, без дверей, —
Як не мудруй, не можна влізти,
Вона ж повнісінька людей,
А ласощів не переїсти.

Леонид Глібів

3. ЗАГАДКОВІ КАРТОЧКИ

а.

Ю Р А   Т Е П Л О С М И Н

б.

Н О Т А Р   М И Р Н А В С Ь К И Й

Відчитайте імена й прізвища двох українських вождів з часів Визвольних Змагань.

***

4. ЗАГАДКА

Понад плесом сірих вод
різнобарвно і промінно,
аж до соняшних висот
міст збудовано з перлинок.

Йдуть під мостом кораблі, —
та іще ніхто, мандрівний
ані жаден з королів
не вступив на міст той дивний.

Тільки у часах повідь
свого лука міст той тиче,
зникнуть води — щезне вмить.
Де ж той міст? Хто будівничий?

Фрідріх Шіллер
Переклала з німецької мови
О. Лятуринська

***

РОЗВ'ЯЗКИ ЗАГАДОК

Розв'язки загадок, вміщених у 7-му числі „Веселки" за липень 1955 р.:

1. ВИБЕРІТЬ БУКВИ: а) — сто, хати, Іра, рило. Вибрані букви дають назву К и ї в. б) — пан, осли, крок, осада, Ірка, тон. Вибрані букви дають назву Д н і п р о.
2. МАГІЧНИЙ КВАДРАТ: воля, овес, леви, ясир.
3. ХРЕСТИКІВКА: пором, летун, мороз, музей, невід. Букви на місці хрестиків дають: П е р у н.
4. ЩО ЦЕ? Дощ з громами.
5. ЩО ЦЕ? Вітер.
6. ЗАГАДКА-НЕДОМОВКА: бджілка, мед.

***

ВИСЛІД ЛЬОСУВАННЯ НАГОРОД ЗА ДОБРІ РОЗВ'ЯЗКИ ЗАГАДОК із 7-го числа „Веселки" за липень 1955 р. Правильні розв'язки прислали такі діти: Андрусяк Ярослав, Гординська Г., Гудь Маруся й Юрко, Ґеник-Березовський Юрко, Кміцикевич Роман, Козак Сяня, Котлярчук Ігор, Кульчицький Володимир, Мисишин Віра, Михайлишин Орест, Пастушак Роман, Пачовська Христя і Марта. Росоха Володимир і Наталка, Тимків Ярема, Турянська Женя, Царинник Марко, Цегельська Люба.

У висліді льосування нагороду отримали: Гудь Маруся й Юрко, Михайлишин Орест, Царинник Марко.

На нагороду призначено віршовану казку Н. Забіли „Чарівна хустинка".

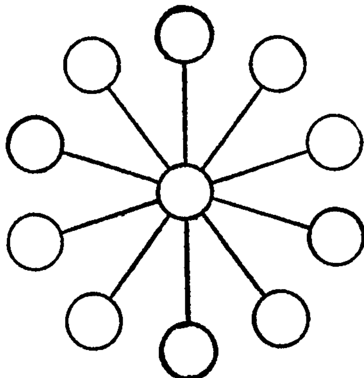
***

Розв'язки загадок, вміщених у серпневому числі „Веселки", присилати до кінця серпня ц. р. Хто правильно розв'яже всі загадки, візьме участь у льосуванні нагород. Виказ учасників льосування й виграних нагород вмістимо в числі „Веселки" за вересень 1955 р.

КУТОК РОЗВАГ

МАҐІЧНИЙ КРУЖОК

(Для старших дітей)

З а в д а н н я: у цих одинадцяти кружках умістіть цифри від 1-11 включно так, щоб кожні три числа в прямій лінії почерез середущий кружок дали суму 18 (тобто у кожних двох кружках, які лежать один проти одного в прямій лінії, умістіть такі цифри, щоб разом із цифрою в середущому кружку дали суму 18).

Щоб полегшити собі працю, виріжте 11 малих кружків з картону і понумеруйте їх. Ці кружки можна пересувати довільно, і не мусите вимазувати цифер, якщо їх неправильно впишете.

Можете влаштувати також змагання, хто швидше знайде відповідь. До цього учасники змагань мусять мати папір і олівець.

Розв'язку цього завдання дамо в наступному числі „Веселки".

***

РОЗКАЗУЙМО ГУРТОМ КАЗКУ

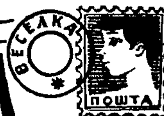
Коли надворі дощ або холодно, ми в дружнім гурті забавимося і в кімнаті: будемо розказувати гуртом казку. Оце Леся зав'язує вузлик на хустинці та й починає розказувати придуману нею казку: „За великими лісами та за великими ріками жив колись могутній князь . . ." — і кидає хустинку Петрикові. Петрик ловить хустинку, придумає далі казку і каже: „. . . жив могутній князь і мав трьох синів . . ." — і кидає хустинку Івасикові. А Івась: „мав трьох синів та дочку, що була, мов сонце, ясна та гарна. І раз у тому царстві з'явився . . ." — і кидає хустинку Мартусі, а вона продовжує: „з'явився страшний змій та й захотів . . ." — і кидає хустинку Наталі. А Наталя: „та й захотів узяти князівну за жінку . . ." — і знову кидає комусь хустинку.

Отак разом усі придумуємо й розказуємо казку. А коли хтось дістане хустинку, а не зуміє далі придумати казку, кидає комусь іншому, а сам дає якусь річ — „фант". А чий фант, той після скінчення забави має почати якусь нову забаву, і тоді бере назад свою річ.

А тепер, читачі, зійдіться гуртом, придумайте спільно в такий спосіб якусь казку або оповідання (а може й вірш?), спишіть і пришліть до „Веселки". Як будуть гарні — видрукуємо!

А хто з вас докінчить і пришле оцю казку про князівну і змія, що її початок ви отут прочитали?

НАША ПОШТА

Від нашого читача з Канади ми отримали такого листа:

Дорога „Веселко"!

Я називаюся Володимир Юрко Шембель. Живу в Бінґгамптоні, в Канаді. Маю шість років. Ходжу до першої кляси публічної школи. По-українськи вчуся вдома від тата і мами.

Я дуже тішуся, що до мене приходить „Веселка". Там є багато цікавого й гарного читати. Найбільше подобаються мені веселі оповідання. Люблю також оповідання про славних людей, таких, як Тарас Шевченко. Сподобалося мені оповідання „Козацька дитина". Прошу далі давати такі оповідання про наших відважних козаків.

Всі числа „Веселки" ховаю. Час від часу читаю з мамою ще раз ті оповідання, які мені найбільше сподобалися.

Я вже маю свою маленьку бібліотечку. У ній маю англійські книжки і 34 українські. Найбільше сподобалися мені такі книжки: „Лис Микита" І. Франка, „Сестричка Мелася" М. Вовчка, „Сойка штукарка", „Переполох", „Казка вигадка смішна про ведмедя ласуна" Р. Завадовича, „Чарівна хустинка" Н. Забіли, „Гарфа Леїлі" К. Малицької, „На гадючому острові" М. Чуба. Недавно купила мені мама „У лісничівці" С. Парфанович. Ця книжка також мені дуже сподобалася. Ще мушу Тобі, дорога „Веселко", написати, що св. Миколай приніс мені альбом „Любіть Україну". Там є чудові світлини з цілої України. Я часто оглядаю цей альбом. Я дуже хотів би поїхати на Україну і побачити ці села, міста, поля, ріки та ліси в горах Карпатах. Я хотів би заграти на трембіті і побачити живого бузька на солом'яній стрісі. Може колись це моє бажання сповниться. Раджу іншим дітям попросити батьків, щоб купили їм ці книжки, які я маю. Вони їм напевно сподобаються.

Бувай здорова дорога **„Веселко"!**

Відповідь Редакції:

Дорогий Володимире!

Дякуємо Тобі за гарного листа. Нас тішить, що „Веселка" Тобі подобається. Добре робиш, що зберігаєш числа „Веселки". Річник „Веселки" дай собі оправити, і матимеш ще одну цікаву книжку в своїй бібліотеці. Кожна українська дитина обов'язково повинна мати свою бібліотеку з українськими книжками. Сподіваємося, що інші діти підуть за Твоїм прикладом, придбають собі і прочитають ті книжки, про які Ти згадуєш. Віримо, що колись побачиш Україну і заграєш на трембіті. А покищо пізнавай Україну з книжок та світлин. Про інші справи напишемо Тобі окремого листа.

Вітаємо щиро Тебе і Твоїх Батьків
Редакція „В е с е л к и"

„ВЕСЕЛКА", ілюстрований журнал для української дітвори, щомісячний додаток до щоденника „Свобода". Виходить на початку кожного місяця. Адреса Редакції й Адміністрації: „SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J. Редаґує Колеґія з членів Об'єднання Працівників Дитячої Літератури. Редакція застерігає собі право виправляти матеріяли. Передруки нових творів і репродукції ілюстрацій, вміщених у „Веселці", тільки за попередньою згодою Редакційної Колеґії. Заголовок і розділові заставки роботи П. Холодного і М. Бутовича.

Сценарій і текст: *Р. ЗАВАДОВИЧ* *Ілюстрації:* *М. ЛЕВИЦЬКИЙ*

V *ЧАСТИНА:*
ПІДЗЕМНІ КОВАЛІ

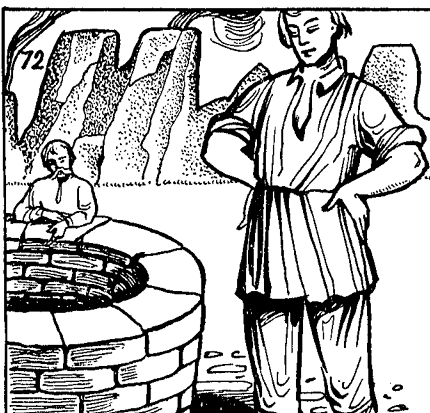
Три дні й три ночі натирався Богута піском і полоскався, аж поки змив смолу з свого тіла.

Посадив Богута Івана-рибалку на рам'я: „Будь ласка, покажи дорогу до Підземних Ковалів!"

Іде Богута й іде — аж ось у землі глибоченна криниця, камінням обмурована.

„Тут вони під землею свою вогненну кузню мають!" — каже Іван-рибалка.

Вийшов з криниці коваль, чорний, закурений, грізно обізвався: „Чого вам треба?"

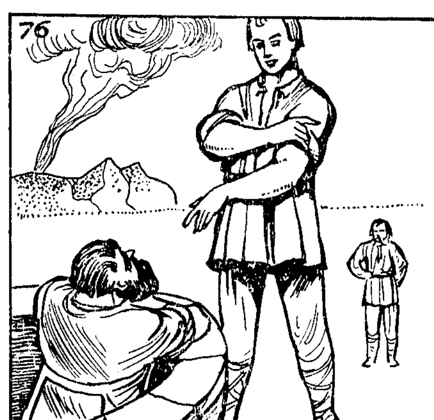

„Прошу тебе й твоїх товаришів: викуйте мені лицарську зброю!"

„Абикому ми зброї не робимо, лише міцнішому від нас. Покажи свою силу!"

(Продовження буде)

„Гаразд, поборемося — тільки ти, ковалю, поклич ще собі товаришів на підмогу!"